

**Parlament
del rector
en la cerimònia acadèmica
d'investidura com a
doctora honoris causa
d'Angela Y. Davis**

Barcelona, 9 de març del 2021

**Universitat
Pompeu Fabra
*Barcelona***

Moltes gràcies a tots els que heu fet possible aquest acte.

Em toca dir algunes paraules. Seré molt prudent, perquè no m'agrada, i encara m'agrada menys en aquest cas, la idea que el rector pot parlar al final com si tingués la propietat de sobrevolar els col·legues. Els temes que ha estudiat la Dra. Davis, que han estat magníficament explicats en la *laudatio* de les doctores Verge i Cole, i la mateixa personalitat de la seva autora em fan un efecte que no és nou per a mi, però que tampoc és freqüent. Sense ànim de banalitzar-lo, diria que és un efecte de zoom. Quan la imatge s'acosta i es fa més gran, canvia de naturalesa. No són del mateix tipus la mirada a l'esclavisme –per molt que sovint tinguem alguns elements d'aquest fenomen innominable molt més a la vora en el temps i l'espai del que ens pensem– o la mirada a la discriminació i la desigualtat de tot tipus quan algun esdeveniment les col·loca al nostre taulell informatiu que quan llegim els treballs de la Dra. Davis. Potser la comparació és odiosa i me n'excuso: no són el mateix els cops de puny d'algun fragment en blanc i negre dels combats de boxa llegendaris de Joe Louis o de Rocky Marciano que l'espectacle lamentable que veuríem si ens acostéssim al peu d'un ring professional. Em refereixo a la consciència d'allò de què tracten els seus textos: és molt més terrible, molt més descarnat. De fet, encara no en vèiem la tremenda injustícia, la barbàrie inclosa en la nostra cultura.

En els termes fins de Walter Benjamin:

“No hi ha un monument de la cultura que no sigui al mateix temps un monument de la barbàrie.”

Però aquest efecte de zoom que canvia la naturalesa del que veiem i que ens deixa garratibats al peu de l'obra d'Angela Davis i del conjunt de la seva trajectòria als que potser ens en sentim coetanis i –encara que no hàgim conegut Herbert Marcuse i el marxisme fi de l'Escola de Frankfurt directament– fills d'una certa perspectiva política i filosòfica contra les creences derivades de la idea d'una humanitat unidimensional; aquest efecte zoom, dic, es fa encara més vertiginós perquè el treball de pensament i de compromís que tenim al davant ens mostra que els cops de puny eren els mateixos, i que l'heroica lluita contra l'esclavitud encara la tenim en certa manera aquí, entre nosaltres, en la nostra quotidianitat. Allò que va ser era també això que és i que, des de tan a la vora, potser no acabem de percebre.

Vull dir, en definitiva, que, entre moltes altres coses, la Dra. Davis ens convoca a entendre que el coneixement de la història, tant si és llunyana com molt recent, pertany a una exigència del coneixement correcte del present. Ens hi convoca literalment, demostrant el moviment caminant. Jo, que vaig arribar ara fa 25 anys a aquesta universitat per dedicar-me a la història de les idees, em sento particularment afectat per aquesta convocatòria. I per aquest motiu –encara que, com és evident, no només per aquest–, la senyora Angela Davis compta amb tota la meva admiració.

Espero que ens coneixerem personalment aviat. Moltes gràcies.

